

مرکز پژوهش های اتاق ایران

کمیسیون انرژی اتاق ایران

بررسی بخش برق در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور

شناسنامه گزارش

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران

کمیسیون انرژی اتاق ایران

عنوان:

بررسی بخش برق در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور

مدیریت پژوهش‌های اقتصادی

پدیدآورندگان: (به ترتیب حروف الفبا): علیرضا اسدی، پگاه پاشا، مهناز علی آبادی، زهرا ولی پور

تشکل‌های همکار: سندیکای صنعت برق ایران، سندیکای شرکت‌های تولیدکننده برق

ناظر: فریدون اسعدی

تاریخ انتشار: دی ۱۴۰۰

واژه‌های کلیدی: لایحه بودجه ۱۴۰۱، صنعت برق، وزارت نیرو و قیمت‌گذاری

نشانی: تهران، خیابان طالقانی، نبش خیابان شهید موسوی (فرصت)، پلاک ۱۷۵

فهرست مطالب

۳	مقدمه
۶	تحلیل ساختار لایحه بودجه کل کشور
۹	بودجه وزارت نیرو
۱۲	بررسی احکام لایحه بودجه سال ۱۴۰۱
۱۹	موارد پیشنهادی به منظور بهبود شرایط صنعت برق برای تصویب در لایحه ۱۴۰۱

۱- مقدمه

صنعت برق ایران به دلایل ساختاری از جمله قیمت‌گذاری دولتی، انحصار تجارت برق و شبکه‌ای بودن زیرساختی آن، کاملاً متأثر از سیاست‌های مالی دولت بوده و توسعه آن بستگی به رویکرد دولت و بویژه وزارت نیرو در ساختار منابع مالی و مصارف این صنعت دارد. این مسئله با توجه به بحران خاموشی‌های تابستان سال ۱۴۰۰ نشان می‌دهد که سیاست‌های مالی دولت و وزارت نیرو چه اندازه می‌تواند در توسعه متوازن و متناسب با وضعیت اقتصادی این بخش حیاتی و استراتژیک اقتصاد کشور اثر گذار باشد. در یک مرور اجمالی بر سیاست مالی دولت در سال‌های گذشته می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- عدم توازن میان منابع و مصارف صنعت برق و در نظر گرفته نشدن منابع مورد نیاز برای تخصیص مابه‌التفاوت قیمت تکلیفی و قیمت تمام شده فروش برق در قوانین بودجه (از جمله لایحه بودجه ۱۴۰۱) که منجر به بدهی بالغ بر ۴۰ هزار میلیارد تومانی وزارت نیرو به فعالان خصوصی صنعت برق شده است و کاهش قدرت نقدینگی و توان مالی واحدهای تولیدی را برای انجام مخارج جاری، پرداخت بدهی‌های مالیاتی و بانکی و انجام به موقع تعمیرات و نگهداری نیروگاه‌ها به همراه داشته است و از دیگر تبعات آن عدم پذیرش دستگاه‌های اجرایی به گشایش اعتبار اسنادی ریالی برای شرکت‌ها بوده است.
- عدم ثبات اقتصادی و نوسانات ارزی که ریسک‌های تامین مالی و سرمایه‌گذاری برای توسعه این صنعت را افزایش داده و در نتیجه مشارکت بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در این صنعت را کاهش داده و روند سرمایه‌گذاری نزولی شده است.
- عدم وجود ساز و کارهای مناسب برای تعدیل طرح‌های عمرانی بخش برق که موجب توقف تعداد زیادی از طرح توسعه‌ای شده است (موانع قانونی مرتبط تبصره ۸۰ قانون بودجه سال ۱۳۵۶ که مانع تعدیل قراردادهای این صنعت متناسب با افزایش هزینه‌های اجرای پروژه شده است).
- سیاست عرضه یارانه‌ای (یارانه پنهان) برق به صنایع بزرگ و پرمصرف بدون پرداخت مابه‌التفاوت آن از سوی دولت و یا مصرف‌کنندگان که موجب کسری مالی ده هزار میلیارد تومانی بخش برق می‌شود.

از آنجا که لایحه بودجه سنواری دولت، مهم‌ترین سند سیاست‌های مالی دولت می‌باشد، بررسی ساختار بودجه بخش برق، می‌تواند نشان دهد که این صنعت در سال ۱۴۰۱ با چه مخاطراتی از نظر مالی مواجه بوده و تبعات آن برای فعالان اقتصادی این بخش چه خواهد بود. از این رو در این گزارش با بررسی

ساختار بودجه سنواتی در بخش برق و انرژی، به منظور اصلاح و بهبود وضعیت بخش برق در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱، پیشنهادهایی ارائه شده است.

۲- تحلیل ساختار لایحه بودجه کل کشور

لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور از حیث منابع و مصارف بالغ بر سی و شش میلیون و سیصد و ده هزار و هفتصد و چهار میلیارد و ششصد و بیست و هشت میلیون (۳۶,۳۱۰,۷۰۴,۶۲۸,۰۰۰,۰۰۰) ریال است که نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۰، ۲۶ درصد رشد داشته است. سایر تغییرات در منابع بودجه‌ای سال ۱۴۰۱ به شرح جدول ۱ است.

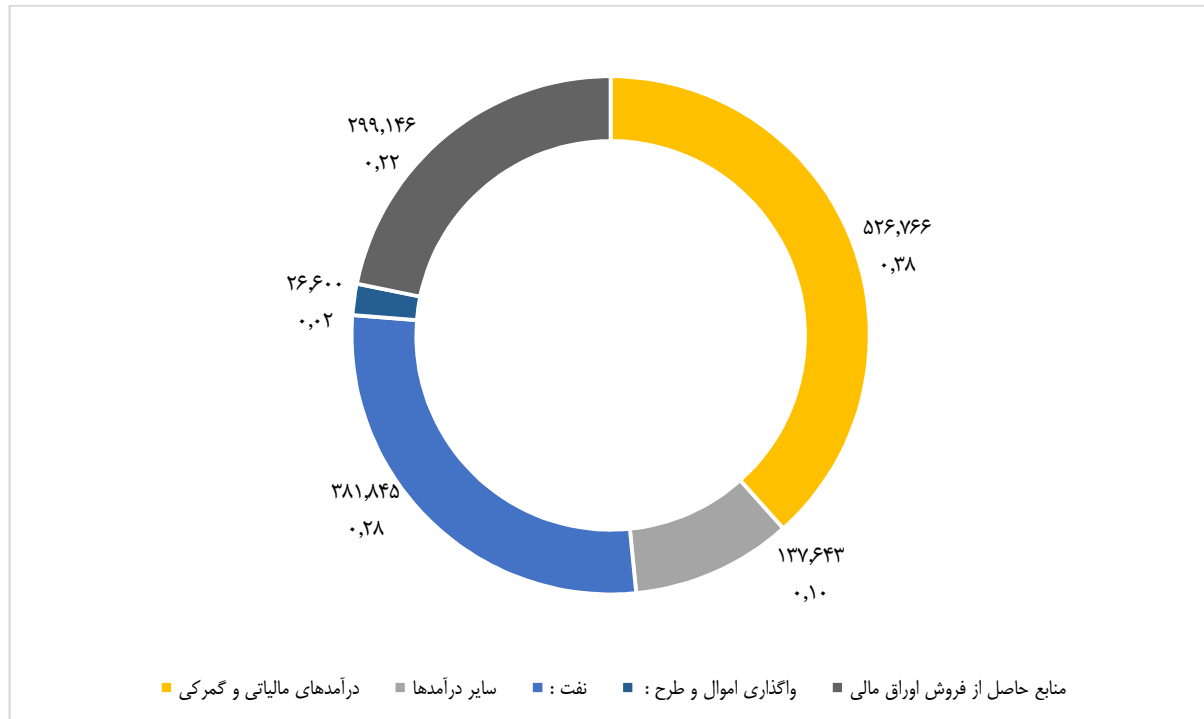
جدول ۱- مقایسه منابع بودجه کل کشور در لایحه بودجه ۱۴۰۱ و قانون بودجه ۱۴۰۰

میزان تغییر	سال ۱۴۰۱ (میلیون ریال)	سال ۱۴۰۰ (میلیون ریال)	شرح
۲۶٪	۳۶,۳۱۰,۷۰۴,۶۲۸	۲۸,۸۲۳,۳۹۸,۴۵۷	بودجه کل کشور از حیث منابع و مصارف
۹.۵٪	۱۵,۰۵۲,۳۹۶,۱۱۳	۱۳,۷۳۷,۶۹۹,۲۶۸	منابع و مصارف بودجه عمومی کشور
۷٪	۱۳,۷۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۷۷۹,۲۰۹,۳۵۶	منابع عمومی
۳۹٪	۱,۳۳۲,۳۹۶,۱۱۳	۹۵۸,۴۸۹,۹۱۲	درآمد اختصاصی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی
۴۲٪	۲۲,۳۱۴,۰۷۹,۳۱۸	۱۵,۷۱۳,۲۱۷,۸۴۳	بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت

ماخذ: لایحه بودجه ۱۴۰۱ و قانون بودجه ۱۴۰۰

منابع بودجه سال ۱۴۰۱ به ترتیب (از نظر میزان) متشکل از درآمدهای مالیاتی و گمرکی، فروش نفت، فروش اوراق مالی و واگذاری اموال و طرح‌هاست که در نمودار (۱) نشان داده شده است.

نمودار ۱- منابع بودجه سال ۱۴۰۱

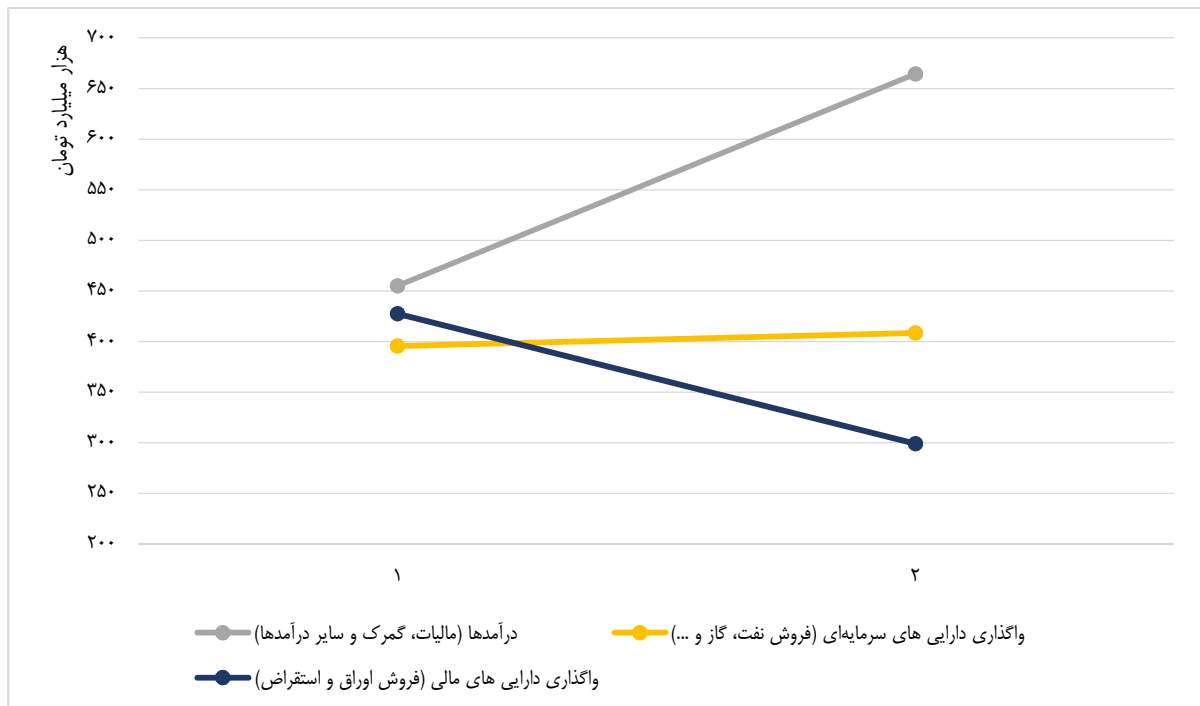

ماخذ: محاسبات بر مبنای لایحه بودجه سال ۱۴۰۱

همان‌طور که در نمودار ۲ مشخص شده است، درآمدها در بودجه سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ بیشتر خواهد شد. این در حالی است که عمده تغییرات منابع درآمدی از درآمدهای مالیاتی و گمرکی بوده که بیانگر تغییر سیاست‌های مالی دولت جهت جبران کسری بودجه از طریق افزایش مالیات می‌باشد که تاثیر مستقیمی بر فعالیت‌های بخش خصوصی خواهد داشت (برآورد‌ها نشان می‌دهد نسبت مالیات به تولید ناخالص ملی در لایحه بودجه ۱۴۰۱ نسبت به دو سال گذشته افزایشی است ۵/۴ در سال ۱۳۹۹ به ۶/۹ در لایحه بودجه ۱۴۰۱).

همچنین منابع حاصل از فروش اوراق و استقراض افزایش نخواهد یافت بلکه این منابع در بودجه ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ کاهش یافته است. از سوی دیگر برای منابع درآمدی حاصل از فروش نفت و گاز در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ تغییر محسوسی پیش‌بینی نشده است.

نمودار ۲- تغییرات بودجه سال ۱۴۰۱ نسبت به ۱۴۰۰

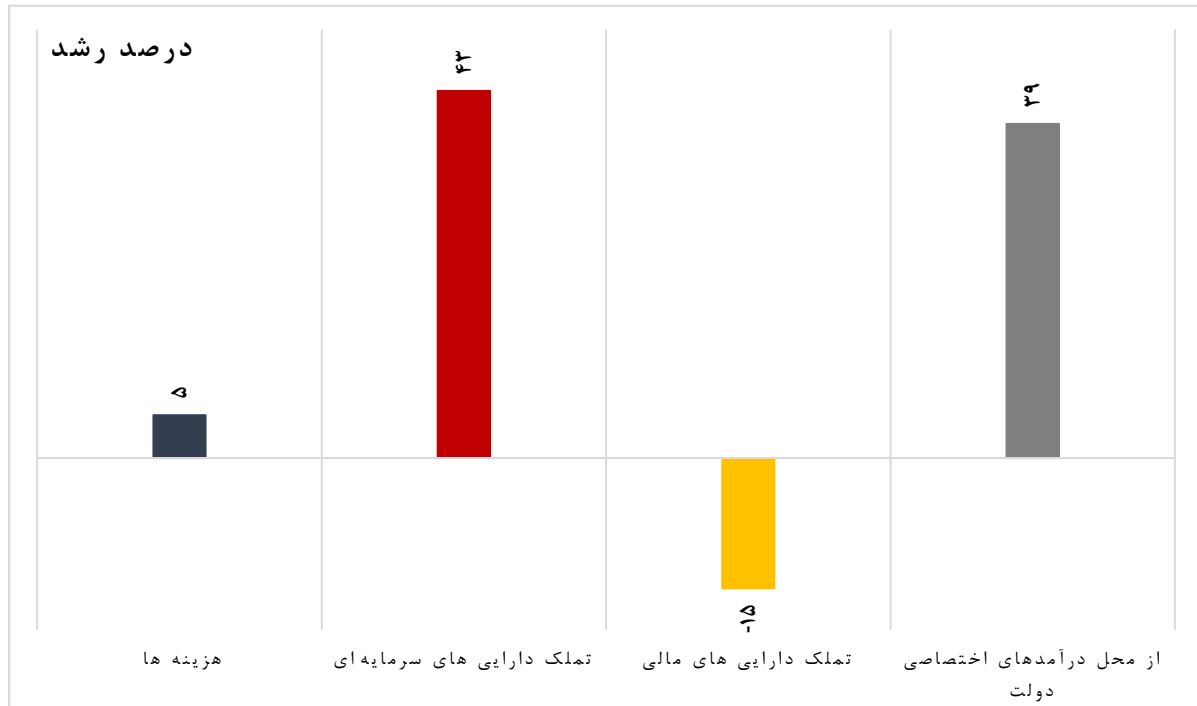

ماخذ: محاسبات بر مبنای لایحه بودجه سال ۱۴۰۱

مطابق با اطلاعات مندرج در لایحه بودجه، انتشار اوراق و در قالب اوراق مالی در لایحه بودجه سال آینده، نه تنها رشد منفی دارد بلکه با توجه به سررسید اوراق منتشر شده در سالهای گذشته عملاً خالص استقراض دولت منفی برآورد می شود که این به معنی آن است که نه تنها دولت در سال آینده از این ابزار به عنوان ابزار تأمین مالی طرحها و توسعه صنعت بهره نخواهد برد بلکه این ابزار را در مسیر تسویه دیون و تعهدات خود استفاده خواهد کرد.

شکل ۳، روند رشد مصارف عمومی دولت در لایحه بودجه ۱۴۰۱ به نسبت قانون بودجه ۱۴۰۰ را نشان می دهد. همانطور که مشاهده می شود دولت مخارج خود را در بخش عمرانی بیش از سایر بخشها افزایش داده به طوریکه سهم تملک داراییهای سرمایه ای از مصارف بودجه عمومی کشور از ۱۳ درصد در قانون ۱۴۰۰ به ۱۷ درصد در لایحه ۱۴۰۱ افزایش یافته است.

نمودار ۳- روند رشد مصارف عمومی دولت در لایحه ۱۴۰۱ به نسبت قانون ۱۴۰۰

ماخذ: لایحه بودجه ۱۴۰۱ و قانون بودجه ۱۴۰۰

۳- بودجه وزارت نیرو

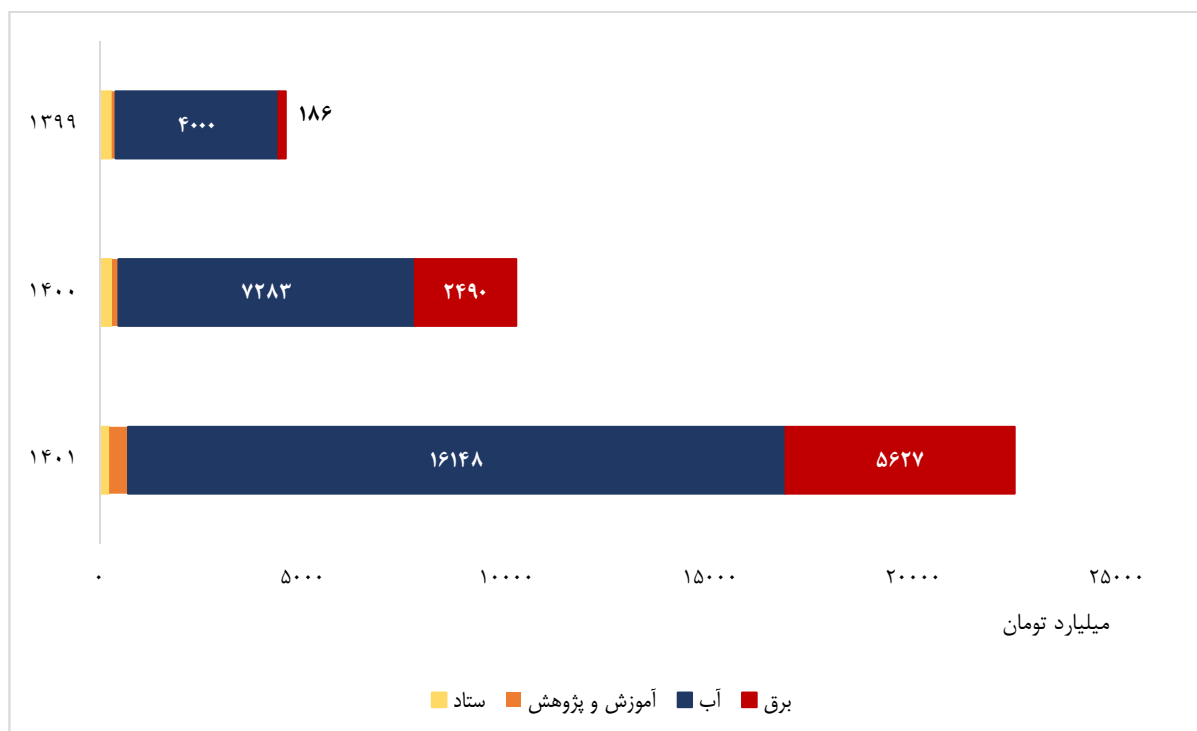
بودجه وزارت نیرو مانند سایر دستگاه‌های اجرایی کشور، متشکل از دو بخش بودجه عمومی و بودجه شرکت‌های دولتی است. اما آنچه که بودجه بخش برق را از سایر بخش‌های اقتصادی کشور متمایز می‌کند، ساختار بودجه‌ای این بخش است.

در نمودار ۴ سهم هر بخش در بودجه عمومی وزارت نیرو مشخص شده است. سهم بخش برق از ۲۴۹۰ میلیارد تومان در سال ۱۴۰۰ به ۵۶۲۷ میلیارد تومان در لایحه بودجه ۱۴۰۱ افزایش یافته است. با این وجود همانطور که نمودار نشان می‌دهد، هر ساله سهم اصلی بودجه عمومی وزارت نیرو به بخش آب تخصیص داده می‌شود.

سهم منابع عمومی دولت در تامین بودجه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت‌های زیر مجموعه صنعت برق که به مخارج عمرانی این صنعت تخصیص می‌یابد، ۱ درصد است یعنی عملاً رشد و توسعه صنعت برق از این محل میسر نمی‌گردد و نیازمند در نظر گرفتن راهکارهایی در احکام بودجه است که امکان تامین مالی شرکتی و جذب سرمایه‌های خصوصی به این صنعت را فراهم آورد.

از آنجا که نظارت مجلس صرفاً محدود به بودجه عمومی است و بودجه شرکت‌های دولتی از قانون تجارت پیروی می‌کند که تصویب آن در اختیار مجمع عمومی این شرکت‌ها می‌باشد، می‌توان نتیجه گرفت لایحه بودجه عملاً از نظر بودجه‌ای، تأثیر مستقیمی بر اقتصاد بخش سرمایه‌ای و توسعه‌ای صنعت برق ندارد و فرایند تأمین مالی و سرمایه‌گذاری آن توسط شرکت‌های مادر تخصصی مدیریت می‌شود. اما لایحه بودجه سنواتی دولت از منظر مجوزهایی که به شرکت‌های دولتی برای جذب سرمایه‌گذاری و تأمین مالی می‌دهد می‌تواند اثرگذار باشد. به عبارت دیگر بخش برق برای توسعه، نیازمند تأمین مالی از طریق بودجه شرکتی، بازار پول (تسهیلات دولتی، منابع صندوق توسعه ملی و منابع شبکه بانکی)، بازار سرمایه و مشارکت بخش عمومی - خصوصی خواهد بود که مجوزهای لازم برای استفاده از این منابع از طریق بودجه در اختیار وزارت نیرو قرار می‌گیرد. بدیهی است پیش‌نیاز سرمایه‌گذاری از منابع غیر از درآمدهای وزارت نیرو (بودجه شرکتی)، توجیه‌پذیری طرح‌ها از طریق افزایش قیمت فروش برق و نزدیک شدن آن به قیمت‌های واقعی و یا اصلاح ساختار اقتصاد برق است.

نمودار ۴- بودجه عمومی وزارت نیرو در سال‌های ۱۳۹۹، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱

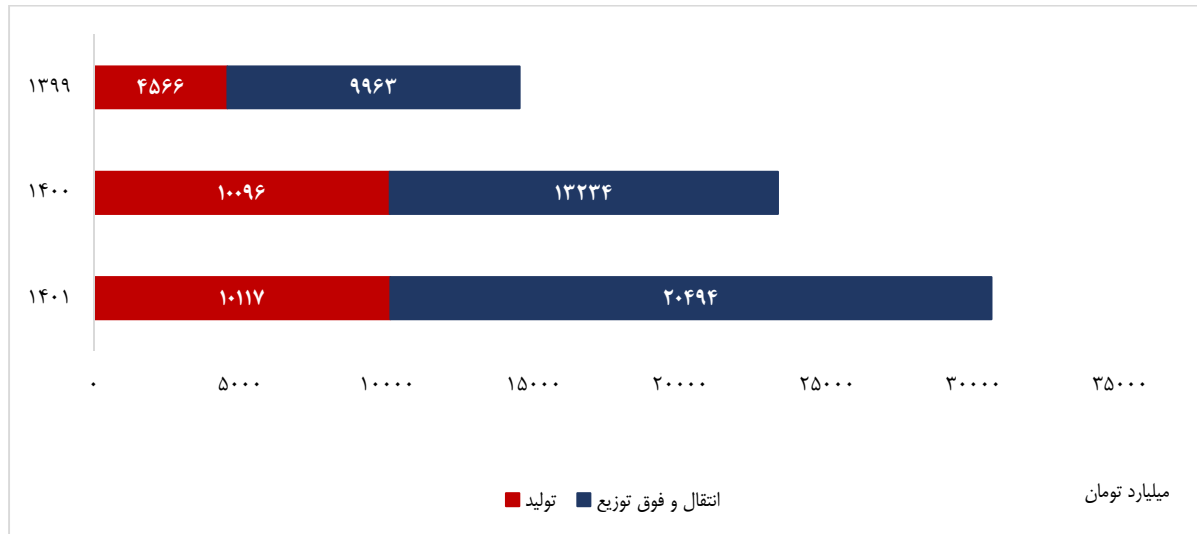

ماخذ: محاسبات بر مبنای لایحه بودجه سال ۱۴۰۱

مجموع منابع پیش‌بینی شده برای طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای بخش برق در شرکت‌های دولتی، در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ حدود ۳۰ هزار میلیارد تومان است که نسبت به سال ۱۴۰۰ حدود ۲۸ درصد رشد

را نشان می‌دهد. منابع طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای بخش برق به تفکیک تولید و انتقال در نمودار ۵ نشان داده شده است. بودجه طرح‌های توسعه‌ای بخش انتقال و فوق توزیع در سال ۱۴۰۱ حدود ۲۰ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده است که ۶۶ درصد سرمایه‌های پیش‌بینی شده بخش برق می‌باشد.

نمودار ۵ - منابع طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای بخش برق به تفکیک تولید و انتقال

ماخذ: محاسبات بر مبنای لایحه بودجه سال ۱۴۰۱

همچنین سهم بخش تولید برق از مجموع منابع پیش‌بینی شده برای طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای کل بخش برق ۱۰ هزار میلیارد تومان است که بر حسب تجربیات سال گذشته به طور کامل نیز تخصیص نمی‌یابد. این در حالی است که تولید برق برای افزایش سالانه ۵۰۰۰ مگاوات ظرفیت که در برنامه‌های پنجم و ششم توسعه هدفگذاری شده است، سالانه نیاز به منابع مالی بالغ بر ۸۰ هزار میلیارد تومان (۲۷۵۰ میلیون یورو) دارد. در نتیجه تامین برق پایدار کشور که با افزایش مناسب ظرفیت‌های تولیدی محقق می‌شود، نیازمند جذب سرمایه‌های خصوصی به ساخت و توسعه نیروگاه‌ها و رونق مجدد الگوهای مشارکت عمومی - خصوصی در احداث نیروگاه‌های تولید برق است. این مساله نیازمند اصلاحاتی در صنعت برق است که اجرایی شدن برخی از آنها از مسیر اصلاح احکام بودجه میسر می‌شود که در بخش چهارم گزارش به آنها پرداخته شده است.

در بررسی صورت گرفته بر اساس پیوست ۳ لایحه بودجه در برنامه‌های صنعت برق نیز تغییراتی مشاهده می‌شود که به شرح جدول ۲ می‌باشد:

جدول ۲ - مقایسه بودجه شرکت‌های زیرمجموعه صنعت برق بر حسب برنامه، فعالیت و بهای تمام شده مقایسه لایحه ۱۴۰۱ با قانون ۱۴۰۰

عنوان فعالیت	نام شرکت	عنوان برنامه	واحد	قانون/لایحه	هدف کمی (مجموع)	متوسط هزینه واحد (بهای تمام شده)	جمع هزینه (میلیون ریال)
برنامه بهبود بهره‌برداری و حفاظت از منابع آب	شرکت‌های آب منطقه‌ای	تولید برق	گیگاوات ساعت	قانون ۱۴۰۰	۱۴۲۱۰	۱۲۰۶.۲	۱۷۱۴۰۵۱۷
				لایحه ۱۴۰۱	۱۴۱۰۶	۱۷۳۹.۴	۲۴۵۳۶۱۹۳
افزایش ظرفیت تولید برق و توسعه خطوط و پست‌های انتقال برق	شرکت‌های برق منطقه‌ای	خرید برق از بخش خصوصی	میلیون کیلو وات ساعت	قانون ۱۴۰۰	۱۳۶۸۴	۳۷۳۵.۲	۵۱۱۱۲۶۳۱
				لایحه ۱۴۰۱	۱۳۷۹۳	۶۲۴۵.۸	۸۶۱۴۸۱۹۰
افزایش ظرفیت تولید برق و توسعه خطوط و پست‌های انتقال برق	مدیریت شبکه برق ایران	مدیریت بازار برق	میلیون کیلو وات ساعت	قانون ۱۴۰۰	۳۱۶۰۲۲	۷۶۲	۲۴۰۸۰۸۷۶۴
				لایحه ۱۴۰۱	۳۱۰۲۶۷	۱۲۹۸.۸	۴۰۲۹۸۰۹۸۵
افزایش ظرفیت تولید برق و توسعه خطوط و پست‌های انتقال برق	شرکت‌های برق منطقه‌ای	انتقال (ترانزیت) نیروی برق در شبکه تحت پوشش	میلیون کیلو وات ساعت	قانون ۱۴۰۰	۴۶۸۸۴۴	۱۹۴.۳۵	۹۱۱۲۳۶۲۱
				لایحه ۱۴۰۱	۴۶۵۷۷۸	۳۶۹.۲	۱۷۲۰۰۳۶۳۲

ماخذ: پیوست ۳ از لایحه بودجه ۱۴۰۱ و قانون بودجه ۱۴۰۰

برای متوسط هزینه واحد تولید برق در بخش برق‌آبی افزایش ۴۴ درصدی، متوسط هزینه خرید برق از بخش خصوصی در بخش تولید پراکنده افزایش ۶۷ درصدی، بهای تمام شده برنامه مدیریت بازار برق (شرکت مدیریت شبکه) رشد ۷۰ درصدی و بهای تمام شده برنامه انتقال برق (شرکت‌های برق منطقه‌ای) رشد ۹۰ درصدی دیده شده است که به نسبت رشد لایحه ۱۴۰۰ به نسبت لایحه ۱۳۹۹، ارقام فوق قابل توجه است.

۴- بررسی احکام لایحه بودجه سال ۱۴۰۱

با توجه به موارد فوق و توضیحات ارائه شده از وضعیت صنعت برق و مبالغ تخصیصی به آن، در این بخش احکام لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ بررسی شده است و پیشنهادهایی جهت اصلاح این احکام ارائه می‌شود:

۴-۱- استفاده از نفت برای ایفای تعهدات قراردادهای بیع متقابل و مطالبات فعالان خصوصی صنعت برق (تبصره ۱)

در بند (ی) تبصره ۱ قانون بودجه سال ۱۴۰۰ ظرفیت‌هایی برای تسویه بدهی‌های دولت از طریق تهاتر با نفت خام به شرح زیر در نظر گرفته شده بود که در لایحه ۱۴۰۱ حذف شده است.

ی: دولت مکلف است از طریق شرکت ملی نفت ایران در صورت درخواست دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط تا مبلغ نهصد هزار میلیارد (۹۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال از خالص بدهی قطعی خود به اشخاص حقیقی، حقوقی، تعاونی، بنیاد مستضعفان، ستاد اجرائی فرمان امام (ره) و بخش‌های خصوصی که در چهارچوب قوانین تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده و همچنین اجرای تکالیف این قانون از جمله پرداخت تعهدات مربوط به طرح‌های عمرانی، دفاعی و هسته‌ای از محل تحویل نفت خام و میعانات گازی صادراتی به این اشخاص بر اساس قیمت روز صادراتی شرکت ملی نفت ایران تسویه و از طریق منابع و مصارف عمومی دولت و براساس جدول شماره (۲۱) این قانون با خزانه‌داری کل کشور، اعمال حساب کند.

اجرای این حکم منوط به اجرائی شدن سقف تعیین شده در بند (ب) این تبصره نیست و مازاد بر سقف مندرج در بند مذکور است. همچنین در صورت تقاضای اشخاص حقیقی، حقوقی، تعاونی و خصوصی دارای انواع اوراق مالی اسلامی با سررسید زودتر از خردادماه سال ۱۴۰۰، تا سقف یکصد و پنجاه هزار میلیارد (۱۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال از طریق تحویل نفت خام صادراتی به این اشخاص به میزان ارزش اسمی اوراق با قیمت روز صادرات تسویه نماید. متناسب با میزان استفاده از سازوکار این بند معادل سی و هشت درصد (۳۸٪) جهت پرداخت سهم صندوق توسعه ملی و چهارده و نیم درصد (۱۴.۵٪) به عنوان سهم شرکت ملی نفت ایران، حواله تحویل نفت قابل انتقال به غیر در اختیار آن‌ها قرار می‌گیرد.

آیین‌نامه اجرائی این بند به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور با همکاری وزارتخانه‌های نفت، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت به تصویب هیأت وزیران می‌رسید.

۴-۲- مشارکت با بخش خصوصی غیردولتی برای اجرای طرح‌ها (تبصره ۴)

در تبصره ۴ به موضوع مشارکت با بخش خصوصی غیر دولتی برای اجرای طرح‌ها اشاره شده است. بر اساس مفاد این تبصره، مشارکت عمومی- خصوصی جهت اتمام هرچه سریع‌تر طرح‌های (پروژه‌ها) تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (نیمه‌تمام، آماده بهره‌برداری و جدید) تا ۱۰ درصد از سرجمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای را صرف حمایت از این طرح‌ها کند. در جز ۲ بند الف این تبصره اشاره شده است که «بهای محصول پروژه در قرارداد سرمایه‌گذاری و مشارکت از شمول تعرفه‌گذاری مندرج در قوانین و مقررات عام و خاص مستثنی است. مگر اینکه از قبل مابه‌التفاوت آن تأمین شده باشد».

در صنعت برق به دلیل قیمت‌گذاری تکلیفی و پیچیدگی‌های قانونی و اجتماعی، استفاده از پتانسیل‌های

این تبصره با چالش مواجه است. همچنین با توجه به انباشت بدهی‌های وزارت نیرو به بخش خصوصی، مشارکت بخش خصوصی در صورتی توجیه‌پذیر خواهد شد که منابع درآمدی طرح و مابه‌التفاوت قیمت تکلیفی و قیمت واقعی از محل دارایی‌های نقدپذیر دولت پرداخت شود.

۳-۴- تأمین مالی داخلی از محل اوراق اسلامی (تبصره ۵)

در تبصره ۵ به دولت و شرکت‌های دولتی اجازه داده شده است که برای برخی مصارف از جمله، (الف) اجرای طرح‌های دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی تا سقف ۸۰ هزار میلیارد ریال، (ب) برای تأمین مالی مصارف قانون بودجه تا سقف ۸۶۰ هزار میلیارد ریال و برای (ج) بازپرداخت اصل و سود اوراق سررسید شده سال ۱۴۰۱ تا ۱۰۰ هزار میلیارد ریال اوراق منتشر نماید.

در تبصره متناظر در بودجه ۱۴۰۰، همچنین به دولت اجازه داده شده بود، اسناد خزانه اسلامی را با حفظ قدرت خرید تا سقف پانصد هزار میلیارد (۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال به طلبکاران واگذار کند. این اسناد بابت تأدیه مطالبات قطعی شده به طلبکاران دستگاه‌های اجرائی به آنان واگذار و صرفاً بر اساس ابلاغ اعتبار و تخصیص‌های صادره توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و از محل اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای صادر می‌شد. انتشار این اسناد در لایحه بودجه ۱۴۰۱ دیده نشده است.

در بند ۲ قانون بودجه ۱۴۰۰ به دولت اجازه داده شده بود از طریق اسناد تسویه خزانه، بدهی‌های قطعی خود به اشخاص حقیقی و حقوقی (تعاونی و خصوصی) و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی که تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده بودند را با مطالبات قطعی معوق دولت از اشخاص مزبور تا مبلغ پنجاه هزار میلیارد (۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال به صورت جمعی-خرجی تسویه کند.

همچنین طبق این بند، به دولت اجازه داده شده بود، مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی که تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده بودند و همچنین مطالبات نهادهای عمومی غیردولتی، صندوق‌های بازنشستگی، بانک‌ها (از جمله بابت یارانه سود به بنگاه‌های بخش‌های غیردولتی آسیب‌دیده از شیوع بیماری کرونا)، پیمانکاران محرومیت‌زدایی قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء (ص)، بسیج سازندگی، شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های تابعه و وابسته و نیز شرکت‌های دولتی تابعه وزارتخانه‌ها بابت یارانه قیمت‌های تکلیفی از دولت که در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده است را با بدهی اشخاص یاد شده به بانک مرکزی یا بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی که تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده است، تا سقف ۳۵۰ هزار میلیارد ریال از طریق انتشار اسناد تسویه خزانه و تسلیم به بانک

مرکزی، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی تسویه کنند.

در سال‌های گذشته بخشی از مطالبات بخش خصوصی صنعت برق از وزارت نیرو و شرکت توانیر با تکیه بر ظرفیت‌های این بند و از طریق تهاتر بدهی‌های این شرکت‌ها به سازمان امور مالیاتی و بانک‌ها صورت می‌پذیرفت، لذا حذف این بندها به‌عنوان یکی از روش‌های قابل‌استفاده در پرداخت بدهی‌های وزارت نیرو، بخش خصوصی را در تسویه مطالباتش از دولت محدودتر خواهد ساخت.

۴-۴- عوارض و مالیات (تبصره ۶)

در بند ۶ تبصره ۶ به افزایش سهم تخصیصی ساتبا از عوارض موضوع ماده ۵ قانون حمایت از صنعت برق کشور اشاره شده است که می‌تواند منبع بالقوه‌ای برای اجرای طرح‌های توسعه و نگهداری شبکه و توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر باشد.

در جزء ۲ بند ۶ تبصره ۶ به اخذ حق بیمه پایه سالانه هر واحد مسکونی دارای انشعاب قانونی برق در سال ۱۴۰۱ به مبلغ ۱۰۰ هزار تومان اشاره شده است که سهم مالکان سالانه ۲۴ هزار تومان خواهد بود که توسط وزارت نیرو از طریق درج در قبوض برق واحدهای مسکونی دریافت می‌شود.

در بند ۵ تبصره ۶ و در راستای سیاست‌های حمایت از تولید، نرخ مالیات موضوع ماده ۱۰۵ قانون مالیات‌های مستقیم اشخاص حقوقی دارای پروانه بهره‌برداری از وزارتخانه‌های ذی‌ربط برای سال ۱۴۰۰ معادل ۲۰ درصد تعیین شده است که این بخشودگی علاوه بر سایر معافیت‌ها و بخشودگی‌ها و مشوق‌های قانونی اشخاص مذکور می‌باشد.

وفق جز ۵ بند ۶ تبصره ۶، برخورداری از معافیت‌های مالیاتی برای درآمدهای حاصل از صادرات کالاها و خدمات و هرگونه جایزه و مشوق صادراتی، منوط به بازگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور است. با عنایت به مشکلات موجود در مسیر رفع تعهد ارزی که عموماً ناشی از محدودیت‌های انتقال ارز به دلیل تحریم‌های بانکی است، استفاده از این مشوق برای شرکت‌های صادرکننده با محدودیت مواجه بوده است.

در بند ۶ تبصره متناظر در بودجه سال ۱۴۰۰ اشاره شده بود که «در معاملات پیمانکاری کارفرما موظف است هم‌زمان با هر پرداخت، مالیات بر ارزش‌افزوده متناسب با آن را به پیمانکار پرداخت کند. تا زمانی که کارفرما مالیات بر ارزش‌افزوده را به پیمانکار پرداخت نکرده باشد، سازمان امور مالیاتی کشور موظف

است ضمن پاسخ به استعلام بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری، دفاتر اسناد رسمی و سایر دستگاههای اجرائی حق مطالبه آن از پیمانکار یا اخذ جریمه دیرکرد از وی را نخواهد داشت. در مواردی که بدهی کارفرما به پیمانکار به صورت اسناد خزانه اسلامی پرداخت می شود در صورت درخواست پیمانکار، کارفرما موظف است این اوراق را عیناً به سازمان امور مالیاتی کشور تحویل دهد. سازمان امور مالیاتی کشور معادل مبلغ اسمی اوراق تحویلی را از بدهی مالیاتی پیمانکار کسر و اسناد مذکور را به خزانه داری کل کشور ارائه می کند. خزانه داری کل کشور موظف است معادل مبلغ اسمی اسناد خزانه تحویلی را به عنوان وصولی مالیات منظور کند» که این تبصره اختلافات مالیاتی را در قراردادهای پیمانکاری کاهش می داد.

۴-۵- هدفمندسازی یارانهها (تبصره ۱۴)

در این تبصره جزء ۵ بند الف به شرح زیر آورده شده است که در قانون بودجه سالهای گذشته وجود نداشت.

در صورت نیاز خزانه داری کل کشور به نقدینگی برای پرداخت صرفاً حقوق و مزایای کارکنان، به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می شود تا در زمان پرداخت حقوق در همراه با تأییدیه سازمان برنامه و بودجه نسبت به برداشت از حسابهای سازمان هدفمندسازی یارانهها اقدام و تا قبل از هفتم ماه بعد به حساب سازمان فوق الذکر عودت نماید.

۴-۶- برق و انرژی هسته ای (تبصره ۱۵)

تبصره ۱۵ تغییرات زیادی داشته و بخش مهمی از آن حذف شده است. از جمله این تغییرات می توان به موارد زیر اشاره نمود:

جزء ۱ بند د: در سالهای پیش اصلاح الگوی مصرف برق (از طریق هوشمند سازی مصرف، شناسایی و وصول مطالبات از مشترکان و همچنین نصب کنتور هوشمند) به عهده دولت و از طریق شرکت توانیر در نظر گرفته شده بود. لیکن در لایحه بودجه ۱۴۰۱ این اصلاحات به عهده شرکت توانیر و از طریق «بخش غیردولتی با اولویت شرکتهای کارور (اپراتور مجازی)» است.

بند و تبصره متناظر در بودجه سال ۱۴۰۱ که مربوط به استفاده از ظرفیتهای ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید کشور بوده است، حذف گردیده است. با توجه به آنکه تأمین مالی این طرحها از محل تسهیلات تکلیفی شبکه بانکی کشور تاکنون اجرایی نشده است، ارائه راهکار جایگزین مطلوب است لیکن حذف

اعتبارات مذکور به معنی اتلاف وقت و انرژی در مسیر شناسایی طرح‌های مرتبط در سه سال اخیر بوده است.

از دیگر بندهای حذف شده در بودجه ۱۴۰۱ مربوط به متوسط بهای انرژی برق تحویلی به صنایع فولادی، آلومینیوم، مس، فلزات اساسی و کانی‌های فلزی، واحدهای پالایشگاهی و پتروشیمی، برمبنای متوسط نرخ خرید انرژی برق از نیروگاه‌های دارای قرارداد تبدیل انرژی (ECA) بوده است. طبق این بند: «منابع حاصله توسط شرکت‌های تابعه وزارت نیرو تا سقف ۸۰ هزار میلیارد ریال را به صورت ماهانه و متناسب با وصول درآمد فوق‌الذکر به صورت کامل، تا سقف ۳۰ هزار میلیارد ریال صرف توسعه و نوسازی شبکه فرسوده برق کشور و جابجایی تیرهای برق روستایی و با تصویب شورای اقتصاد صرف اعطای یارانه سود تسهیلات جهت افزایش توان تولید برق از طریق سرمایه‌گذاری (ایجاد، توسعه و تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام) نیروگاه‌های برق و پرداخت مطالبات تولیدکنندگان خصوصی برق و نیروگاه‌های برق‌آبی، تا سقف ۵ هزار میلیارد ریال در قالب مشارکت توانیر به میزان چهل درصد (۴۰٪) در برق‌رسانی به شهرک‌های صنعتی و نواحی صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی با آورده شصت درصد (۶۰٪) آن شهرک‌ها، نواحی و مناطق، تا سقف ۲ هزار میلیارد ریال صرف تأسیس و تکمیل آزمایشگاه‌های مرجع تجدیدپذیر، تا سقف ۲۰ هزار میلیارد ریال صرف تنش آبی شهرهای دارای تنش و اصلاح و بازسازی شبکه آب شرب روستایی و آبرسانی به مناطق محروم، تا سقف ۱۳ هزار میلیارد ریال صرف اعطای تسهیلات خطرپذیر به شرکت‌های دانش‌بنیان صنعت برق و شرکت‌های فعال در حوزه اصلاح الگوی مصرف انرژی و تا سقف ۱۰ هزار میلیارد ریال برای تکمیل زیرساخت شبکه ملی اطلاعات کشور هزینه کند».

این تبصره ظرفیت‌های بسیار مناسبی برای توسعه و نوسازی شبکه فرسوده برق کشور و افزایش توان تولیدی از طریق سرمایه‌گذاری در صنعت برق ایجاد می‌کرد.

طبق بند ۱ تبصره متناظر در بودجه ۱۴۰۰ به شرکت‌های تابعه و وابسته به وزارت نیرو اجازه داده شده بود که با رعایت ملاحظات امنیتی کشور از محل واگذاری بخشی از املاک و دارایی‌های خود نسبت به تأمین مالی طرح‌های نوسازی تأسیسات و شبکه فرسوده آب و برق کشور از جمله مناطق کمتر توسعه‌یافته و طرح‌های نیمه‌تمام تا سقف ۷۰ هزار میلیارد ریال اقدام کنند. این منبع به‌عنوان منبع تأمین مالی پروژه‌ها بسیار کاربرد دارد لیکن اجرایی نشدن آن به دلیل برخی ملاحظات درون‌سازمانی بوده است.

یکی از بندهای حذف شده، بند ۱ تبصره ۱۵ است که در اجرای ماده (۶۱) قانون اصلاح الگوی مصرف

انرژی، دولت مکلف شده بود سوخت صرفه‌جویی شده یا حواله آن در نیروگاه‌های تجدیدپذیر را با تأیید سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتبا) تا سقف بیست و پنج هزار میلیارد (۲۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال به سرمایه‌گذاران جهت فروش یا عرضه در بورس انرژی تحویل نماید. در جمع‌بندی این بخش می‌توان اهم تغییرات اثرگذار بر بخش برق در لایحه ۱۴۰۱ به نسبت قانون ۱۴۰۰ را به شرح زیر برشمرد:

- ظرفیت‌های تهاتر مطالبات تولیدکنندگان برق با بدهی‌های آنها به دولت و سازمان‌های دولتی از تبصره (۵) حذف گردیده است.
- ظرفیت‌های تسویه بدهی‌های دولت از طریق تهاتر با نفت خام از تبصره (۱) حذف شده است.
- مواد قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه و اصلاحات بعدی آن به استثنای موادی که طبق قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی نسخ صریح شده‌اند، در سال ۱۴۰۱ تمدید شده است.
- واقعی شدن قیمت برخی صنایع از تبصره (۱۵) حذف شده است.
- سقف عوارض موضوع ماده (۵) قانون حمایت از صنعت برق کشور به میزان ۱۰ درصد مبلغ برق مصرفی (همچون سال گذشته) در سقف ۶۰ هزار میلیارد ریال (بیش از سه برابر سال گذشته) تعیین شده است.
- به وزارت نیرو اجازه داده شده است از طریق شرکت‌های تابعه نسبت به تأسیس شرکت‌های صندوق پروژه با مشارکت متقاضیان و سرمایه‌گذاران بخش غیر دولتی به منظور تجهیز منابع، احداث و بهره‌برداری از پنج هزار (۵۰۰۰) مگاوات نیروگاه برق با اولویت مناطق محروم و کمتر توسعه یافته، اقدام نماید.
- در تبصره ۱۴، معادل ۳۰۰۰۰ میلیارد ریال منابع برای تعهدات سوخت صرفه‌جویی شده در نیروگاه‌ها (ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید و ماده ۶۱ قانون اصلاح الگوی مصرف) در نظر گرفته شده است.

این تغییرات به حل مشکلاتی که پیشتر در مقدمه گزارش ارائه شد، نمی‌انجامد و در مواردی ظرفیت‌هایی که در سالیان گذشته برای تخفیف مشکلات در نظر گرفته شده بود، نیز حذف شده است که از آن جمله می‌توان به حذف ظرفیت‌های تهاتر از تبصره‌های (۱) و (۵) و حذف واقعی شدن قیمت برخی صنایع از تبصره (۱۵) اشاره کرد. بر همین اساس موارد پیشنهادی به منظور بهبود شرایط صنعت برق که امکان تصویب در لایحه ۱۴۰۱ را داشته باشد، به شرح جداول ذیل ارائه میشود.

۵- موارد پیشنهادی به منظور بهبود شرایط صنعت برق برای تصویب در لایحه ۱۴۰۱

پیشنهاد لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور	
	شماره تبصره، بند یا جزء: تبصره ۱
☒ الحاق ☐ حذف ☐ اصلاح ☐ ابقاء	پیشنهاد:
دلایل توجیهی ابقاء، اصلاح یا حذف:	
<p>شرایط صنعت برق به گونه‌ای بوده است که در طول سالیان برنامه ششم توسعه، هیچ سرمایه‌گذار جدیدی به تولید برق کشور ورود نکرده و این مساله منجر به کمبود برق در پیک مصرف تابستان ۱۴۰۰ شد. از آنجا که در شرایط فعلی کشور به افزایش ظرفیت‌های تولید برق از سریعترین شیوه‌های ممکن نیاز دارد، توسعه نیروگاه‌های گازی موجود از طریق افزودن واحد بخار و تبدیل به سیکل ترکیبی یکی از این روش‌ها است که می‌تواند ظرفیت شبکه را در زمان کمتری به نسبت ساخت نیروگاه جدید افزایش دهد. تحقق این امر نیازمند حل مشکل قراردادهای بیع متقابل و استفاده از ظرفیت‌های ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید است. بر همین اساس پیشنهاد میشود به ظرفیت‌های تبصره ۱ قانون بودجه حکم زیر افزوده شود.</p>	
متن پیشنهاد الحاقی:	
<p>- با توجه به موضوع آیین‌نامه اجرایی بند (ی) تبصره (۱) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به منظور تأدیه تعهدات دولت به سرمایه‌گذاران بخش خصوصی احداث بخش بخار نیروگاه‌های سیکل ترکیبی:</p> <p>دولت مکلف است از طریق شرکت ملی نفت ایران در صورت درخواست دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط تا مبلغ نهصد هشتاد هزار میلیارد (۹۸۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال از خالص بدهی قطعی خود به اشخاص حقیقی، حقوقی، تعاونی، بنیاد مستضعفان، ستاد اجرائی فرمان امام (ره) و بخش‌های خصوصی که در چهارچوب قوانین تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده و همچنین تا مبلغ سیصد و هشتاد هزار میلیارد (۳۸۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال در اجرای تکالیف این قانون از جمله پرداخت تعهدات مربوط به طرح‌های عمرانی مبلغ یکصد هزار (۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) میلیارد ریال، بیع متقابل برق تا مبلغ یکصد و پنجاه هزار میلیارد (۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال، دفاعی و هسته‌ای مبلغ یکصد و سی هزار میلیارد (۱۳۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال از محل تحویل نفت خام و میعانات گازی صادراتی و یا حواله آن (قابل پذیرش در سیستم بانکی بعنوان بازپرداخت اقساط تسهیلات) به این اشخاص بر اساس قیمت روز صادراتی شرکت ملی نفت ایران تسویه و از طریق منابع و مصارف عمومی دولت با خزانه‌داری کل کشور، اعمال حساب کند. آئین‌نامه اجرایی این بند شامل حداقل حجم معاملاتی و نحوه دریافت وثایق لازم از تحویل گیرندگان محموله و یا حواله‌های نفتی با پیشنهاد وزارت نفت و موافقت سازمان برنامه و بودجه به ذینفعان این بند قانونی از طرف سازمان ابلاغ خواهد شد.</p>	

پیشنهاد لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور	
شماره تبصره، بند یا جزء: تبصره ۱	
☐ ابقاء ☐ اصلاح ☐ حذف ☒ الحاق	
دلایل توجیهی ابقاء، اصلاح یا حذف:	
<p>نیروگاه‌های غیردولتی تولیدکننده برق در شرایط فعلی بالغ بر ۴۰ هزار میلیارد تومان مطالبات انباشته از سازمان‌های زیر مجموعه وزارت نیرو دارند. عدم پرداخت به موقع این مطالبات شرایط بسیار سختی را برای انجام هزینه‌های جاری اداره نیروگاه و انجام به موقع تعمیرات و نگهداری ایجاد می‌کند. تهاثر با نفت یکی از شیوه‌های ممکن برای پرداخت مطالبات نیروگاه‌ها است و بر همین اساس پیشنهاد زیر ارائه می‌شود. لازم به ذکر است در جدول شماره ۹ برای ما به التفاوت قیمت تکلیفی و تمام شده فروش برق منابعی در نظر گرفته نشده است و چنانچه ظرفیت‌هایی برای پرداخت مطالبات نیروگاه‌ها در قانون بودجه دیده نشود، ناتوانی وزارت نیرو در پرداخت بدهی‌های تولیدکنندگان برق منجر به تشدید بحران نقدینگی در این بخش و قفل شدن هر گونه فعالیت جاری و توسعه‌ای در صنعت برق خواهد شد.</p>	
متن پیشنهاد الحاقی:	
<p>دولت مکلف است از طریق شرکت ملی نفت ایران در صورت درخواست دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط بدهی‌های قطعی خود به اشخاص حقیقی و حقوقی (تعاونی و خصوصی) و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی که در چهارچوب قوانین تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده را از محل تحویل نفت خام و میعانات گازی صادراتی و یا حواله آن (قابل پذیرش در سیستم بانکی بعنوان بازپرداخت اقساط تسهیلات) به این اشخاص بر اساس قیمت روز صادراتی شرکت ملی نفت ایران تسویه و از طریق منابع و مصارف عمومی دولت با خزانه‌داری کل کشور، اعمال حساب کند. آئین نامه اجرایی این بند با پیشنهاد وزارت نفت و موافقت سازمان برنامه و بودجه به ذینفعان این بند قانونی از طرف سازمان ابلاغ خواهد شد.</p>	

پیشنهاد لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور	
شماره تبصره، بند یا جزء: تبصره ۵	
پیشنهاد: ☒ ابقاء ☐ اصلاح ☐ حذف ☐ الحاق	
دلایل توجیهی ابقاء، اصلاح یا حذف: در سال‌های گذشته بخشی از مطالبات بخش خصوصی صنعت برق از وزارت نیرو و شرکت توانیر با تکیه بر ظرفیت‌های تهاتر بدهی‌های شرکت‌ها به سازمان امور مالیاتی و بانک‌ها صورت می‌پذیرفت (از جمله بند «ز» تبصره ۵ قانون بودجه ۱۴۰۰)، لذا حذف این بندها به‌عنوان یکی از روش‌های قابل‌استفاده در پرداخت بدهی‌های وزارت نیرو، بخش خصوصی را در تسویه مطالباتش از دولت محدودتر خواهد ساخت. بنابراین پیشنهاد می‌گردد تبصره ۵ به روال قانون ۱۴۰۰ ابقا شود.	
متن پیشنهاد: بند (ز) تبصره ۵ قانون بودجه سال ۱۴۰۰ به همان صورت در لایحه بودجه ۱۴۰۱ ابقا شود.	

پیشنهاد لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور	
شماره تبصره، بند یا جزء: تبصره ۶	
پیشنهاد: ☒ ابقاء ☐ اصلاح ☐ حذف ☐ الحاق	
دلایل توجیهی ابقاء، اصلاح یا حذف:	
<p>در معاملات پیمانکاری، پرداختها عموماً به صورت مرحله‌ای و متناسب با پیشرفت کار مطابق با مندرجات قرارداد فی‌مابین کارفرما و پیمانکار پرداخت می‌شود. لذا به دلیل عدم پرداخت یکجا مبلغ قرارداد به پیمانکار، لازم است مالیات آن نیز در هر مرحله به صورت مجزا و از محل مبلغ قرارداد و «توسط کارفرما» پرداخت گردد. لذا چنانچه کارفرما در پرداخت مالیات‌ها به تعهدات خود عمل ننماید، پیمانکار بدهکار مالیاتی قلمداد خواهد شد و حق بهره‌مندی از برخی امکانات از جمله استفاده از خدمات بانکی، مؤسسات مالی و اعتباری، ثبت در دفاتر اسناد رسمی و سایر دستگاه‌های اجرایی را نخواهد داشت.</p> <p>با عنایت به اینکه زیان وارده به پیمانکار در این شرایط ناشی از قصور کارفرماست، پیشنهاد می‌شود در راستای شفاف‌سازی نحوه پرداخت مالیات در این گروه قراردادهای و پیشگیری از اختلافات مالیاتی، بند ل تبصره ۶ قانون بودجه ۱۴۰۰ در بودجه ۱۴۰۱ ابقا شود.</p>	
متن پیشنهاد:	
<p>در معاملات پیمانکاری کارفرما موظف است هم‌زمان با هر پرداخت، مالیات بر ارزش‌افزوده متناسب با آن را به پیمانکار پرداخت کند. تا زمانی که کارفرما مالیات بر ارزش‌افزوده را به پیمانکار پرداخت نکرده باشد، سازمان امور مالیاتی کشور موظف است ضمن پاسخ به استعلام بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری، دفاتر اسناد رسمی و سایر دستگاه‌های اجرائی حق مطالبه آن از پیمانکار یا اخذ جریمه دیرکرد از وی را نخواهد داشت. در مواردی که بدهی کارفرما به پیمانکار به صورت اسناد خزانه اسلامی پرداخت می‌شود در صورت درخواست پیمانکار، کارفرما موظف است این اوراق را عیناً به سازمان امور مالیاتی کشور تحویل دهد. سازمان امور مالیاتی کشور معادل مبلغ اسمی اوراق تحویلی را از بدهی مالیاتی پیمانکار کسر و اسناد مذکور را به خزانه‌داری کل کشور ارائه می‌کند. خزانه‌داری کل کشور موظف است معادل مبلغ اسمی اسناد خزانه تحویلی را به‌عنوان وصولی مالیات منظور کند.</p>	

پیشنهاد

لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور

شماره تبصره، بند یا جزء: تبصره ۱۵

پیشنهاد: ابقاء اصلاح حذف الحاق

دلایل توجیهی ابقاء، اصلاح یا حذف:

در بند ز تبصره ۱۵ قانون بودجه ۱۴۰۰ ظرفیت‌های بسیار مناسبی برای توسعه و نوسازی شبکه فرسوده برق کشور، بهبود نقدینگی فعالان خصوصی و کاهش بدهی‌های وزارت نیرو و افزایش توان تولیدی از طریق سرمایه‌گذاری در صنعت برق وجود داشت. این ظرفیت‌ها با توجه به کمبود منابع توسعه‌ای وزارت نیرو از یکسو و نیاز صنعت به توسعه و نوسازی شبکه و اصلاح الگوی مصرف از سوی دیگر، می‌تواند نقش بسزایی در پیشبرد طرح‌های مرتبط با حوزه‌های مذکور داشته باشد. لذا پیشنهاد می‌گردد بند مذکور در بودجه ۱۴۰۱ با اصلاحاتی به شرح زیر ابقا گردد.

متن پیشنهاد:

وزارت نیرو مکلف است متوسط بهای انرژی برق تحویلی به صنایع فولادی، آلومینیوم، مس، فلزات اساسی و کانی‌های فلزی، واحدهای پالایشگاهی و پتروشیمی را بر مبنای متوسط نرخ خرید انرژی برق از نیروگاه‌های دارای قرارداد تبدیل انرژی (ای.سی.ای) محاسبه و دریافت نماید. منابع حاصل از محل افزایش بهای برق این صنایع به صورت صد در صد به حساب شرکت توانیر نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود. مشترکین با قدرت کمتر از دو مگاوات و همچنین مصارف کمتر از دو مگاوات مربوطه به مشترکین با قدرت بیش از دو مگاوات مشمول حکم این بند نمی‌باشند.

وزارت نیرو از طریق شرکت‌های تابعه مکلف است منابع حاصله تا سقف صد و شصت هزار میلیارد (۱۶۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال را به صورت ماهانه و متناسب با وصول درآمد فوق‌الذکر به صورت کامل تا سقف هشتاد هزار میلیارد (۸۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال صرف توسعه و نوسازی شبکه فرسوده برق کشور و جابجایی تیرهای برق روستایی و پرداخت مطالبات تولیدکنندگان برق و توسعه و تکمیل نیروگاه‌های برق-آبی و با تصویب شورای اقتصاد صرف اعطای یارانه سود تسهیلات جهت افزایش توان تولید برق از طریق سرمایه‌گذاری (ایجاد، توسعه و تکمیل طرح‌های نیمه تمام) نیروگاه‌های برق با بازده ۵۵ درصد، حمایت از احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر خورشیدی و بادی به ویژه در استان سیستان و بلوچستان، تا سقف ده هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در قالب مشارکت توانیر به میزان چهل درصد (۴۰٪) در برق رسانی به شهرک‌های صنعتی و نواحی صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی با آورده شصت درصد (۶۰٪) آن شهرک‌ها، نواحی و مناطق، تا سقف چهار هزار میلیارد (۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال صرف تأسیس و تکمیل آزمایشگاه‌های مرجع تجدیدپذیر، تا سقف چهل هزار میلیارد (۴۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال صرف رفع تنش آبی شهرهای دارای تنش و اصلاح و بازسازی شبکه آب شرب روستایی و آب رسانی به مناطق محروم و تا سقف بیست و شش هزار میلیارد (۲۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال صرف اعطای تسهیلات خطرپذیر به شرکت‌های دانش‌بنیان صنعت برق با عاملیت صندوق نوآوری و شکوفایی و شرکت‌های فعال در حوزه اصلاح الگوی مصرف انرژی هزینه کند.

پیشنهاد لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور	
شماره تبصره، بند یا جزء: تبصره ۱۵	
☐ الحاق	☐ حذف
☐ اصلاح	☒ ابقاء
دلایل توجیهی ابقاء، اصلاح یا حذف:	
<p>با توجه به کمبود منابع توسعه‌ای صنعت برق، واگذاری املاک و دارایی‌های راکد می‌تواند به‌عنوان یک منبع بالقوه تأمین مالی در جهت نوسازی تأسیسات و شبکه فرسوده برق در مناطق کمتر توسعه‌یافته و اتمام طرح‌های نیمه‌تمام کاربرد داشته باشد. لذا پیشنهاد می‌گردد بند ط تبصره ۱۵ قانون بودجه ۱۴۰۰ ابقا و به بودجه سال ۱۴۰۱ الحاق گردد.</p>	
متن پیشنهاد:	
<p>به شرکت‌های تابعه و وابسته به وزارت نیرو اجازه داده می‌شود با رعایت ملاحظات امنیتی کشور از محل واگذاری بخشی از املاک و دارایی‌های خود نسبت به تأمین مالی طرح‌های نوسازی تأسیسات و شبکه فرسوده برق کشور از جمله مناطق کمتر توسعه‌یافته و طرح‌های نیمه‌تمام تا سقف هفتاد هزار میلیارد (۷۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال اقدام کنند.</p>	